

“Lifehacking maakt je bewust dat je kunt kiezen”

Alles wat je werk en je privé plezieriger en vlotter laat verlopen, valt tegenwoordig onder de definitie van lifehacking. Martijn Aslander pakte de trend enkele jaren geleden op, lanceerde lifehacking.nl en behoort intussen tot de meest gevraagde sprekers in het circuit. “Je zou mij *chief marketing* van lifehacking of zoiets kunnen noemen. Ik ben de evangelist, ik draag het uit”, zegt Aslander.

EASYCRATIE

Martijn Aslander noemt zichzelf deskundige op het gebied van de netwerk- en informatiesamenleving. Een professionele lifehacker die het gedachtegoed uitbreidde tot lifehacking.nl, de Lifehacking Academy en ook ecohacking.nl, een open platform waar het accent ligt op vooral praktische duurzaamheidsstips en -ideeën.

Het concept van lifehacking heeft Martijn Aslander inmiddels doorgetrokken naar organisaties. In zijn nieuwe boek 'Easycratie, de toekomst van werken en organiseren' legt hij uit hoe in grote, logge organisaties vaak een verstikkende bureaucratie heerst, die het onmogelijk maakt om belangrijke vraagstukken op te lossen. "Er zijn genoeg mensen die de oplossingen al hebben, maar door regels, hiërarchieën én door een gebrek aan samenwerking wordt de uitvoering vaak onnodig belemmerd. Easycratie is een nieuwe manier van werken, organiseren én samenwerken die dwars door bestaande organisatiestructuren heen gaat. Samen met andere gepassioneerde professionals leer je het verschil te maken, ongeacht je plaats in de ouderwetse hiërarchie." Want, zo stelt de promotietekst van de uitgever over het

boek: "Je hoeft niet eerst CEO of manager te worden om het bedrijf of de afdeling te verbeteren. Stel het doel centraal en niet de 'regeltjes om de regeltjes'. Wacht niet op de volgende verkiezingen of op de volgende directievergadering, maar kom nu in actie." Makkelijker gezegd dan gedaan, zou je zeggen. Maar Martijn Aslander volhardt: "Het is lastig om grote, logge organisaties om te vormen, maar daar gaat het ook niet om. Mij gaat het om de positieve kracht die vrijkomt als zo'n organisatie mensen hun gang laat gaan. Voor mijn part door een aparte club op te richten buiten de organisatie: een 'special projects' club die als een soort speeltuin voor ideeën dient. Creëer ruimte en mensen gaan groeien! 'See what happens', dat gebeurt te weinig. Dat is beter dan de veilige weg te kiezen, want die brengt geen vernieuwing. De maatschappij met al z'n uitdagingen vraagt om zo'n manier van organiseren. Zorg, duurzaamheid, onderwijs, we hebben genoeg uitdagingen. De nieuwe ideeën die nodig zijn om die op te lossen, kunnen niet landen omdat bureaucratische organisaties volledig zijn dichtgetimmerd."

Wat laat je de mensen eigenlijk zien?

"Het is net als met e-mail: dat zijn we een keer gaan doen, niemand heeft het ons geleerd. Als je niet weet dat het anders kan, dan ga je het ook niet anders doen. Want de meeste mensen zijn gewend om alleen te denken langs formele lijnen, in hiërarchieën. Zo zijn velen gewend dat je in een bedrijf of instelling niet zomaar je eigen tooltjes mag downloaden. En vooral gewend om niet buiten de lijntjes te denken, om vragen te stellen over hoe het werken in organisaties misschien ook anders kan. Mensen zijn vergeten dat ze keuzes kunnen maken. En die keuzes zijn belangrijk, want we leven in de meest spannende tijd éver."

Spannend, in welk opzicht?

"We hebben het goed, er is genoeg, ons land is relatief veilig, we kunnen ons ontplooiën. Het enige wat we nodig hebben is een lijn met het web

en een apparaat. Iedereen kan daar bij, desnoods in de openbare bibliotheek. De hele wereld ligt daarmee open, potentieel. Helaas weten mensen niet hoe ermee om te gaan, hoe hun leven ermee te verrijken. Pure onwetendheid over de echte mogelijkheden die internet ons brengt. Het is er, maar we kijken eroverheen."

Wat missen we dan?

"Bijvoorbeeld dat internet volop gratis oplossingen biedt voor dingen waar mensen en organisaties nu nog grif geld voor betalen. Dat zoiets als Twitter veel meer kan zijn dan een communicatie-instrument waarmee je met elkaar kunt kletsen. In werkelijkheid kun je Twitter gebruiken om ongelooflijk snel in contact te komen met miljoenen mensen over de hele wereld, als je iets relevants te melden hebt. Twitter is een 'ambient-achtig' organisme aan het worden, waardoor de mensheid in een grote gezamenlijke cadans kan raken. Maar Twitter is geen netwerk. Het is een communicatiesysteem met een geweldig potentieel. Dat kun je inzetten om vraagstukken op te lossen die de hele wereld aangaan. Voedseltekorten, watertekorten en overschotten: de kennis, de expertise is er om deze vraagstukken op te lossen. Ik vind dat het potentieel om al die kennis en mensen te verbinden onvoldoende wordt benut. De technieken zijn er."

De lifehacker als idealist?

"Zo is het met lifehacking.nl in elk geval niet begonnen. Ik begreep toen ook al niets van computers en was blij met handige tips. Ik ben zulke tips gaan verzamelen op een site en had de mazzel dat anderen ook gingen 'posten'. De zeventig betrokken auteurs verdienen de credits want zij houden de site in de lucht. Verder hebben we geen organisatie, geen kantoor, formeel bestaan we niet eens! Als je in klassieke termen spreekt, zou je mij *chief marketing* van lifehacking of zoiets kunnen noemen. Ik ben de evangelist, ik draag het uit. Maar ik heb geen discipelen, ben geen goeroe met volgelingen of zo. Ik zie wel dat mijn voortdurend zoeken naar mogelijkheden, voor anderen een eye-opener kan zijn."

"Het begint met filteren, met vragen stellen."

Je lijkt verbaasd?

"In zekere zin wel. Ik kan toevallig heel goed praten over de gedachte achter lifehacking. Aan het begin van zo'n spreekbeurt vraag ik soms waarom de mensen zijn gekomen. Wie is hier vrijwillig en waar hoop je op? Dan blijkt dat ze inspiratie zoeken. Blijkbaar hebben ze die vonk nodig om over de muren van hun leven en hun afdeling te kijken. Om het leven te versimpelen. Een bepaalde manier van denken en benaderen."

Waar doe je het voor?

"Ik vind het leuk om mezelf te ontwikkelen en dingen te leren. Om een bijdrage te leveren aan andermans leven, aan organisaties. Blijkbaar verzin ik telkens dingen die voor anderen iets toevoegen. Noem het lifehacken, ik noem mijzelf ook wel eens een 'connector', hoewel ik het liever omschrijf als 'het verbinden van mensen, informatie en ideeën'. Soms heb ik nieuwe woorden nodig om te duiden wat ik bedoel. Als ik het woord 'netwerken' gebruik, dan valt dat meteen weer in een ouderwets bakje, waarbij mensen de verkeerde associaties hebben."

Nieuwe woorden voor een nieuwe werkelijkheid?

"Als iemand in z'n eentje een hunebed wil bouwen, dan is dat onmogelijk. Met acht man wil de grote steen misschien wel in beweging komen. Maar met tienduizend man lukt dat zeker. Fictie wordt realiteit, omdat één mens in staat was een krachtig beeld en doel te schetsen dat anderen in beweging brengt. Die mensen gingen in dat beeld geloven. Zo zie ik mezelf: ik creëer een nieuwe werkelijkheid. Daarbij benader ik de zaken anders dan anders. Hoe? 'No fear'. Ik ben bevlogen als het gaat om dingen die iedereen kan. Wat ik doorgeef, is kennis waarmee anderen de informatie in hun bestaan beter kunnen filteren en toepassen. Waardoor ze beter samenwerken

met anderen. Mogelijkheden die ze gisteren niet hadden, of beter gezegd: die ze gisteren niet kenden."

Waarvoor ze beter kunnen kiezen.

"Waarvoor ze vooral de enorme mogelijkheden beter herkennen. Dat is een leerproces. Ik krijg veel mailtjes van mensen dat ze hun werk en leven na mijn speech anders zijn gaan bekijken. Lifehacking maakt je ervan bewust dat je kunt kiezen. Bij de bijeenkomst van vandaag was een stand waar een bedrijf promotie maakte voor *back-uppen* van informatie, tegen lage kosten. Ik denk dan meteen: ben je gek, op internet zijn allerlei partijen te vinden die het voor niks doen! Zo ben ik de hele dag bezig. Hé, dat kan handiger, dat kan simpeler en zelfs goedkoper. Ik word daar wel eens gek van en mijn omgeving ook. Vroeger al, ik was altijd die eigenwijze jongen die altijd betere en slimmere manieren vond. Toegegeven, het werkte niet altijd. En niet elk handigheidje is automatisch een verbetering. Maar de intentie om het leven met sites, URLs en ideeën handiger, eenvoudiger en daardoor beter te maken, die is er altijd geweest. En ik deel die kennis graag met anderen."

Het congrescentrum is inmiddels helemaal leeggestroomd. Martijn Aslander steekt af en toe de hand op als toehoorders die onderweg naar het NS-station zijn hem op ons terras herkennen. Sommigen roepen hem "bedankt", of "heel inspirerend" toe. De spreker glimlacht beleefd en mompelt iets als "bedankt voor het luisteren".

Benieuwd wat ze morgen met je eye-openers gaan doen?

"Mijn verhaal gaat over mogelijkheden. Pak maar wat je nodig hebt en manifesteer je. Het begint met leren filteren, met vragen stellen. En dan komen de ideeën vanzelf."

Tekst: Arjen van der Sar
Fotografie: Hollandse Hoogte
Illustratie: Rhonald Blommestijn

Lifehacking, dat is handiger werken, slimmer je leven inrichten. Gebruik maken van sluipweggetjes in software en op het internet, van geniale gratis diensten en apps en van nuttige gadgets. De term komt van de Britse technologiejournalist Danny O'Brien. Hij werd tot de taalkundige vondst 'life hack' geïnspireerd door een groep zeer productieve programmeurs die creatief bedachte scripts gebruikten, 'slimigheidjes' om hun werk gedaan te krijgen. Sindsdien is lifehacking een term die al snel aan alles wordt gekoppeld wat op enigszins oorspronkelijke wijze ons leven efficiënter en effectiever maakt, ons helpt kiezen. Dat lifehacking ook in Nederland zo'n vlucht heeft genomen, komt ook door de bevlogenheid van Martijn Aslander. [Lifehacking.nl](http://lifehacking.nl) is een site over 'slimmer werken en slimmer leven' die inmiddels gevuld is met honderden *tips & tricks*. Zeventig auteurs houden lifehacking.nl

scherp en fris, met onder andere de rubrieken algemeen, kantoor, persoonlijke ontwikkeling, thuis en spullen. Een mix van nieuw gereedschap en boerenslimheden voor het opsporen, organiseren, kiezen, filteren en delen van informatie. Dat is in Neerlands congres- en seminarland op dit moment *hot stuff*, zo merken wij als wij Aslander in zijn tegenwoordige natuurlijke habitat opzoeken: een podium in een volle zaal in Amersfoort, bij een van de 160 spreekbeurten die hij per jaar houdt. Zijn publiek van vandaag werkt vooral bij overheden. Door zijn ongeschoren hoofd en de informele kleding dissonant de spreker op het eerste gezicht nogal met zijn toehoorders. Desalniettemin heerst er stilte en ontzag in de zaal. Ademloos wordt geluisterd naar de man die geen opleiding afmaakte en nog nooit een baan had en eerder informatiedenker en -filosoof is dan consultant of adviseur.